

Skrifstofa Alþingis
-efnahags- og skattanefnd -
150 Reykjavík

Kópavogi, 28. apríl 2008

Umsógn Deloitte um þskj. 827, Frumvarp til laga um endurskoðendur

Við höfum farið yfir þskj. 827 og gerum eftirfarandi athugasemdir við frumvarpið:

II. KAFLI Réttindi endurskoðenda. 4. gr.

Í 6.mgr. 4. gr. frumvarpsins kemur fram: "Öðrum en endurskoðendum og endurskoðunarfyrirtækjum skv. 1. mgr. er eigi heimilt að nota orðin endurskoðandi eða endurskoðun í starfs- eða firmaheiti sínu. Þá er óheimilt að vekja þá trú að aðili sé endurskoðandi ef hann er það ekki, sbr. 1. mgr., með notkun starfsheitis, firmanafns eða með öðrum misvísandi hætti. Ákvæði þetta nær þó ekki til starfsheitis innri endurskoðenda í fyrirtækjum enda séu störf þeirra hluti af innra stjórnendaeftirliti viðkomandi fyrirtækis".

Við leggjum til að við 6. mgr. 4. gr. frumvarpsins bætist eftirfarandi setning: "Ákvæði þetta nær ekki til starfsheitis endurskoðenda upplýsingakerfa enda séu störf þeirra hluti af endurskoðun ársreiknings fyrirtækis eða hluti af innri endurskoðun viðkomandi fyrirtækis".

Rök Deloitte fyrir breytingunni eru þessi: Með vaxandi notkun upplýsingatækni við endurskoðun ársreikninga fyrirtækja hafa orðið til nýjar faggildingarstéttir eins og CIA (Certified Internal Auditor), á ísl. "innri endurskoðendur", sem nú þegar er tekið tillit til í frumvarpinu og CISA (Certified Information Systems Auditor), á ísl. "endurskoðandi upplýsingakerfa". Endurskoðunarfyrirtæki landsins hafa nú þegar í þjónustu sinni endurskoðendur upplýsingakerfa, sem hlotið hafa faggildinguna CISA og má ætla að fagstétt endurskoðenda upplýsingakerfa munu þegar fram líða stundir verða enn almennari en nú er og eðlilegt að taka tillit til þess í lögum um endurskoðendur. Einnig er möguleiki á því að aðrar faggildingar sem endurskoðendur upplýsingakerfa eigi eftir að ryðja sér til rúms á Íslandi.

V. KAFLI Endurskoðendaráð

Í lokamálgrein 18. gr. er lagt til árlegt eftirlitsgjald á hvern endurskoðanda að fjárhæð kr. 50.000 og skal gjaldið standa straum af kostnaði við störf endurskoðendaráðs. Í frumvarpinu er að okkar mati ekki nægur rökstuðningur fyrir þessari fjárhæð, en við teljum betra að gjald þetta sé ákveðið árlega af fjármálaráðherra á grundvelli raunkostnaðar við rekstur endurskoðendaráðs. Því er lagt til að sett verði inn ákvæði um að ráðherra ákveði árlega með reglugerð fjárhæð gjaldsins á grundvelli raunkostnaðar við rekstur þess.

Virðingarfyllst,

Deloitte hf.

Þorvarður Gunnarsson,

Framkvæmdastjóri

– fyrir íslenska verslun

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/2263
komudagur 17.4.2008

Alþingi
nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 16.04.2008
Tilv. 2008/0042 - 02.109
SÖG

Efni: Frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög

Félag íslenskra stórkaupmanna vísar til erindis Alþingis frá 10.apríl sl. þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög.

Félagið gerir ekki að svo stöddu athugasemd við efni frumvarpsins, en áskilur sér rétt til að koma að athugasemdum komi til breytinga á frumvarpinu í meðförum Alþingis sem varðar hagsmuni félagsins.

Vinsamlegast

Sigurður Örn Guðleifsson, hdl.

Félag löggiltra endurskoðenda

Alþingi
Erindi nr. **P** 135/2447
komudagur 30.4.2008

Reykjavík 28. apríl 2008
Tilv. FLE 8-2008

**Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík**

b/t Eiríks Áka Eggertssonar, nefndarritara

**Málefni: Frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES reglur,
heildarlög**

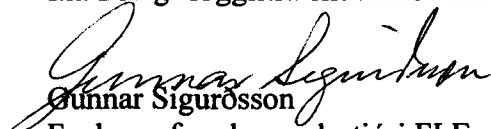
Með bréfi dags. 10. apríl s.l. óskaði Efnahags- og skattanefnd Alþingis eftir umsögn Félags löggiltra endurskoðenda (FLE) um ofangreint málefni.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til álitsnefndar FLE.

Álitsnefndin tók málið til umfjöllunar og gerir meðfylgjandi athugasemdir við frumvarpið.

Stjórn FLE er fyrir sitt leyti sammála niðurstöðu álitsnefndar.

Virðingarfyllst,
f.h. Félags löggiltra endurskoðenda

Gunnar Sigurðsson
Faglegur framkvæmdastjóri FLE

Athugasemdir við frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES reglur

- 1 Samkvæmt ákvæðum 1. tl. 1. mgr. 25. gr. frumvarpsins falla réttindi endurskoðanda niður fullnægi hann ekki skilyrðum til löggildingar. Þessi skilyrði koma fram í 2. gr. frumvarpsins en þar segir m.a. að viðkomandi skuli hafa lokið meistaranámi í endurskoðun og reikningsskilum sem viðurkennt sé af endurskoðendaráði. Samkvæmt orðanna hljóðan falla því niður réttindi þeirra sem þegar hafa hlotið réttindin en hafa ekki lokið meistaranámi. Af þessum sökum telur félagið þörf á að sett verði bráðabirgðaákvæði um að þeir sem hafa gild réttindi við gildistöku laganna haldi þeim.
- 2 Í 2. mgr. 24. gr. segir að hafi endurskoðandi lagt inn réttindi sín skuli veita honum þau að nýju ef hann fullnægi öllum skilyrðum til að njóta þeirra. Á sama hátt og í tölulið 1 hér á undan þyrfti að koma skýrt fram að aðili sem þannig sækir réttindi sín að nýju þurfi ekki frekari háskólamenntun en hann þegar hefur við gildistöku laganna.
- 3 Í ákvæðum 7. greinar um endurmenntun er ekki nægilega skýrt hvort með þriggja ára tímabili sé átt við síðast liðin þrjú ár á hverjum tíma eða afmörkuð þriggja ára tímabil. Samkvæmt staðli IES 7 um endurmenntun frá Alþjóðasambandi endurskoðenda skal miða við síðast liðin þrjú ár á hverjum tíma og leggjum við til að hnykkt verði á þeirri túlkun í lagatextanum.
- 4 Í 2. mgr. 16. greinar er hverjum þeim sem telur á sér brotið af hálfu endurskoðanda með aðgerðum eða aðgerðaleyfi veittur réttur til að skjóta máli sínu til endurskoðendaráðs. Félagið telur þörf á að settir verði tímafrestir inn í ákvæðið þannig að slík mál þurfi að leggja fyrir ráðið innan tiltekins tíma.
- 5 Í 4. mgr. 20. gr. er í nokkrum tilvikum notað orðið "fyrirtæki" þar sem vísað er í einingu tengda almannahagsmunum. Réttara væri að nota orðið "eining" til að samræmis sé gætt. Sama gæti átt við á fleiri stöðum í frumvarpinu.

Alþingi
Efnahags- og skattanefnd
v/ Austurvöll
150 REYKJAVÍK

Alþingi
Erindi nr. P /35/2697
komudagur 14.5.2008

13. maí 2008
Tilvísun: 2008040070

Umsögn um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög

Fjármálaeftirlitið vísar til bréfs dags. 10. apríl 2008 þar sem sent var til umsagnar frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög.

Fjármálaeftirlitið hefur yfirfarið efni frumvarpsins og telur ekki tilefni til athugasemda af hálfu eftirlitsins.

Virðingarfyllst,

FJÁRMÁLAÆFTIRLITIÐ

Ragnar Hafþórsson

Helga Rut Eysteinsdóttir

Minnisblað

Efni: Álitaefni tengd frumvarpi til laga um endurskoðendur

Til: Efnahags- og skattanefndar

Frá: Tekju- og lagaskrifstofu

I. Almenn

Á fundi efnahags- og skattanefndar þann 29. apríl sl. var fjallað um frumvarp til laga um endurskoðendur. Á fundinum var m.a. rætt um lagaleg áhrif alþjóðlegra endurskoðunarstaðla og hvernig standa beri að innleiðingu þeirra. Einnig komu fram spurningar um lagalegt eðli siðareglna. Hér verður leitast við að varpa ljósi á framangreind álitaefni.

Með frumvarpi til laga um endurskoðendur er verið að innleiða 8. félagatilskipun Evrópusambandsins, ESB, og með henni er stefnt að samræmingu reglna um endurskoðendur á EES-svæðinu. Einn helsti tilgangur tilskipunarinnar er að tryggja með betri hætti en áður að fjárfestar og aðrir hagsmunaaðilar geti reitt sig á störf endurskoðenda og að endurskoðun verði samskonar innan EES-svæðisins.

II. Innleiðing alþjóðlegra endurskoðunarstaðla.

Í samræmi við umrædda tilskipun er með frumvarpinu lagt til að endurskoðun fari fram í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla en það eru tæknilegir staðlar sem hafa það að markmiði að samræma framkvæmd endurskoðunar innan EES-svæðisins. Á undanförunum árum hefur samskonar samræming átt sér stað innan ESB á sviði reikningsskila og í því skyni hefur ESB tekið upp alþjóðlega reikningsskilastaðla. Þeir hafa verið teknir upp með þeim hætti að Framkvæmdastjórn ESB hefur gefið út reglugerðir um alþjóðlega reikningsskilastaðla sem viðkomandi ríki hafa tekið óbreyttar upp í landsrétt. Í 127. gr. laga nr. 3/2006, um ársreikninga, er að finna ákvæði sem veitir ráðherra heimild til að taka upp alþjóðlega reikningsskilastaðla sem samþykktir hafa verið af sameiginlegu EES-nefndinni með útgáfu reglugerðar. Á undanförunum misserum hefur fjármálaráðherra gefið út reglugerðir um innleiðingu alþjóðlegra reikningsskilastaðla og eru þær að umfangi um 1000 A4 blaðsíður. Reikna má með að á næstu vikum verði fleiri alþjóðlegir reikningsskilastaðlar teknir upp í íslenskan rétt með sama hætti og reikna má með að þær gerðir séu tæplega 2000 A4 blaðsíður.

Við meðferð frumvarps til laga um endurskoðendur var höfð hliðsjón af framangreindum lögum nr. 3/2006, um ársreikninga, vegna þess að verklag ESB við upptöku alþjóðlegra endurskoðunarstaðla er það sama og við upptöku alþjóðlegra reikningsskilastaðla. Með 8. félagatilskipun er framkvæmdastjórn ESB veitt heimild til að setja reglugerðir (e. commission regulation) um alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Aðildarríkjum er ekki heimilt að gera breytingar á þeim eftir að þær hafa verið gefnar út af framkvæmdastjórninni og því höfum við takmörkuð úrræði til að gera breytingar á umræddum gerðum eftir að þær hafa verið samþykktar af sameiginlegu EES-nefndin og teknar upp í EES-samninginn. Í frumvarpi til laga um endurskoðendur er í 9. gr. tekið fram að endurskoðandi skuli rækja störf sín í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og alþjóðlega staðla sem teknir hafa verið upp í íslenskan rétt. Í 31. gr. frumvarpsins er kveðið á um að ráðherra geti sett reglugerð um nánari

framkvæmd þessara laga, þar á meðal um innleiðingu alþjóðlegra endurskoðunarstaðla sem samþykktir hafa verið af sameiginlegu EES-nefndinni. Alþjóðlegir endurskoðunarstaðlar eru tæknilegir staðlar sem fjalla m.a. um þær aðferðir sem endurskoðendur beita við störf sín.

Með hliðsjón af framangreindu er það álit fjármálaráðuneytisins að æskilegt sé að ráðherra geti með reglugerð tekið upp þá alþjóðlegu endurskoðunarstaðla sem sameiginlega EES-nefndin hefur samþykkt að teknir verði upp í EES-samninginn. Er sú aðferðafræði sem áður segir í samræmi við 127. gr. laga um ársreikninga, varðandi alþjóðlega reikningsskilastaðla. Sérfræðingar ráðuneytisins telja þessa aðferð heppilega vegna þess að samkvæmt skuldbindinum okkar að Evrópurétti er stjórnvöldum óheimilt að gera breytingar á þeim reglugerðum sem sameiginlega EES-nefndin hefur samþykkt.

III. Siðareglur endurskoðenda.

Með frumvarpinu og í samræmi við 8. félagatilskipun er lagt til að Félag löggiltra endurskoðenda (FLE) setji siðareglur fyrir endurskoðendur að fenginni staðfestingu ráðherra á þeim. Í núgildandi lögum um endurskoðendur er tekið fram að FLE setji siðareglur fyrir endurskoðendur sem taki til allra endurskoðenda að fenginni staðfestingu ráðherra á reglunum. Við gerð frumvarpsins var auk núgildandi laga um endurskoðendur einkum höfð hliðsjón af lögum nr. 77/1998, um lögmenn, og lögum nr. 99/2004, um sölu fasteigna, fyrirtækja og skipa. Í lögum um lögmenn er tekið fram að Lögmannafélag Íslands setji siðareglur fyrir lögmenn og í síðargreindu lögum er tekið fram að Félag fasteignasala setji siðareglur fyrir fasteignasala. Í framangreindum lagaákvæðum er ekki útlistað nánar hvað eigi að koma fram í viðkomandi siðareglum. Það væri mögulegt að taka fram í lögum hvað þurfi að minnst kosti að koma fram í siðareglum en erfitt er að setja því frekari skorður en leiða af eðli máls.

Hvorki í lögum um lögmenn né fasteignasala er kveðið á um að ráðherra þurfi að staðfesta siðareglur viðkomandi fagfélags. Með frumvarpi til laga um endurskoðendur er lagt til að siðareglur fyrir endurskoðendur þurfi staðfestingu ráðherra. Með því fyrirkomulagi getur ráðherra t.d. komið í veg fyrir að tekin verði upp óheppileg ákvæði í siðareglur og tryggt að þær taki til þeirra þátta sem almennt má ætla að eigi heima í siðareglum.

Minnisblað

Efni: Siðareglur – yfirlit yfir starfsstéttir sem sett hafa sér siðareglur og litið var til við gerð frumvarpsins um endurskoðendur.

Til: Efnahags- og skattanefndar
Frá: Tekju- og lagaskrifstofu

Á fundi efnahags- og skattanefndar þann 29. apríl s.l. var fjármálaráðuneytið með kynningu á frumvarpi til laga um endurskoðendur. Urðu töluverðar umræður um lagalegt eðli siðareglna og óskaði Kristinn H. eftir yfirliti yfir aðrar starfsstéttir sem sett hafa sér siðareglur, einkum þær sem litið hefur verið til við gerð frumvarpsins.

Eftirfarandi eru lagastoðir siðareglna sem litið var til við gerð frumvarpsins um endurskoðendur:

Lög um endurskoðendur nr. 18/1997

15. gr. Félag löggiltra endurskoðenda kemur fram fyrir hönd endurskoðenda gagnvart stjórnvöldum um þau málefni sem stétt þeirra varða.

Félag löggiltra endurskoðenda setur siðareglur fyrir endurskoðendur. Að fenginni staðfestingu ráðherra á reglunum í heild eða að hluta gilda þær um alla endurskoðendur.

Félag löggiltra endurskoðenda heldur skrá um þá starfsmenn sem eru í starfsþjálfun, sbr. 5. mgr. 2. gr.

Hægt er að finna samskiptareglur endurskoðenda á slóðinni
www.fle.is/um_endurskodun/samskiptareglur/

Lög um lögmenn nr. 77/1998

5. gr. Lögmannafélag Íslands kemur fram fyrir hönd lögmanna gagnvart dómstólum og stjórnvöldum um þau málefni sem stétt þeirra varða.

Lögmannafélag Íslands setur siðareglur fyrir lögmenn.

Lögmannafélag Íslands skal stuðla að því að sérhver sem þarfnast aðstoðar lögmanns fái notið hennar, enda hlíti hann þá ráðum lögmannsins og tryggi greiðslu hæfilegs endurgjalds fyrir aðstoðina.

Hægt er að finna siðareglur lögmanna á slóðinni: www.lmfi.is/urskurdarnefnd/sidareglur-logmanna/

Lög um sölu fasteigna, fyrirtækja og skipa nr. 99/2004

18. gr. Félag fasteignasala.

Fasteignasalar skulu hafa með sér félag sem nefnist Félag fasteignasala. Er þeim öllum skylt að vera þar félagsmenn.

Félag fasteignasala setur sér samþykktir. Það skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem sérstaklega er mælt fyrir um í lögum þessum, sbr. þó 7. mgr.

Félag fasteignasala skal setja siðareglur fyrir fasteignasala.

Félag fasteignasala ber að senda ráðherra samþykktir sínar og siðareglur, svo og breytingar á þeim, þegar eftir samþykkt þeirra.

Félag fasteignasala kemur fram fyrir hönd fasteignasala gagnvart dómstólum og stjórnvöldum um þau málefni sem stétt þeirra varða.

Félag fasteignasala ber kostnað af þeim störfum sem því eru fengin með lögum þessum. Getur félagið lagt á félagsmenn árgjald til að standa straum af þeim kostnaði.

Félag fasteignasala er heimilt að starfrækja í öðru skyni en mælt er fyrir um í lögum þessum, svo sem til þess að sinna símenntun félagsmanna eða starfsmanna þeirra, sérstaka félagsdeild, eina eða fleiri, sem fasteignasölum er frjálst að eiga aðild að. Skal fjárhagur slíkra félagsdeilda aðgreindur frá fjárhag félagsins.

Hægt er að finna siðareglur fasteignasala á slóðinni: www.ff.is/samthogsidareglur/

Fjölmargar starfsstéttir og félög setja sér siðareglur þó ekki sé kveðið á um þær í lögum.

Eftirfarandi eru tilgreindar nokkrar starfsstéttir sem sett hafa sér siðareglur og hvar þær eru að finna á netinu.

- Siðareglur heilbriðgðisstétta: www.landlaeknir.is/pages/434
- Siðareglur kennara: www.ki.is/pages/492
- Siðareglur presta: www.kirkjan.is/biskupsstofa/?log/sidareglur_presta
- Siðareglur félagsráðgjafa: www.felagsradgjof.is/index.php?option=content&task=view&id=8&Itemid=31
- Siðareglur Ríkisendurskoðunar: www.rikisend.althingi.is/files/skyrslur_2003/sidir.pdf

Fjármálaráðuneytið
Tekju- og lagaskrifstofa

15. maí 2008.

Minnisblað

Efni: Hugtökin endurskoðandi og endurskoðun í frumvarpi til laga um endurskoðendur

Til: Efnahags- og skattanefndar
Frá: Tekju- og lagaskrifstofu

Hugtakið endurskoðandi

Eins og fram kemur í upphafi athugasemda við frumvarp til laga um endurskoðendur er tilgangur frumvarpsins að innleiða 8. félagatilskipun Evrópusambandsins um lögboðna endurskoðun ársreikninga og samstæðureikninga. Tilskipunin er því takmörkuð við lögboðna endurskoðun ársreikninga en tekur ekki mið af endurskoðun sem er ekki lögboðin. Í skilgreiningum tilskipunarinnar í 2. gr. eru notuð hugtökin „statutory audit“ fyrir lögboðna endurskoðun og „statutory auditor“ fyrir endurskoðanda sem hefur réttindi til þess að framkvæma hina lögboðnu endurskoðun. Í tilskipuninni er því ekki verið að greina á milli endurskoðenda sem sérhæfa sig í að votta áreiðanleika reikningsskila og annars konar endurskoðenda, heldur einungis að árétta að átt er við lögboðna endurskoðun.

Frumvarpinu til laga um endurskoðendur er ætlað að ná til allrar endurskoðunar ársreikninga og samstæðureikninga, hvort sem endurskoðunin er lögboðin eða ekki eins og fram kemur í athugasemd um 9. gr. frumvarpsins. Í danskri löggjöf eru notuð heitin „statsautorisered revisor“ og „registrered revisor“ og er þar ekki verið að greina á milli endurskoðenda sem votta áreiðanleika fjárhagsupplýsinga og annars konar endurskoðenda. Bæði starfsheitin ná til álitgerðar á fjárhagsupplýsingum eins og fram kemur í 3. gr. hinna dönsku laga.

Takmörkun hugtaksins „endurskoðandi“ við þann sem gefur hlutlaust og áreiðanlega álit á reikningsskilum og öðrum fjárhagsupplýsingum eins og gert er í 1. gr. frumvarpsins er engin breyting frá núgildandi lögum eins og fram kemur í athugasemd um 1. gr. Hins vegar er ljóst að þetta hugtak hefur verið notað um aðra en þá sem falla undir skilgreiningu 1. gr. frumvarpsins eins og t.d. „innri endurskoðandi“ (*Certified Internal Auditor*). Með hliðsjón af því sem fram kemur í umsögn um 6. mgr. 4. gr. frumvarpsins er starfsheitið „innri endurskoðandi“ sérstaklega undanþegið en ekki önnur starfsheiti sem tengjast annars konar endurskoðun.

Við undirbúning frumvarpsins var töluvert rætt um hugtökin „löggiltur endurskoðandi“ annars vegar og hins vegar „endurskoðandi“. Nefndin sem vann að gerð frumvarpsins komst að þeirri niðurstöðu að markaðurinn myndi ekki gera greinarmun á „löggiltum endurskoðanda“ og

„endurskoðanda“. Því er litið svo á að sú tillaga að setja orðið „löggiltur endurskoðandi“ í stað „endurskoðandi“ geti ekki gengið.

Í umsögn Deloitte koma fram svipaðar hugleiðingar um starfsheitið endurskoðandi og þar er fjallað um það sama og kemur fram hér á undan um „endurskoðanda upplýsingakerfa“.

Ef ekki þykir mögulegt að takmarka notkunina á hugtakinu „endurskoðandi“ eins og gert er í frumvarpinu telur ráðuneytið að minnsta kosti nauðsynlegt að umorða 6. mgr. 4. gr. þannig að öðrum en endurskoðendum og endurskoðunarfyrirækjum sé óheimilt að nota orðið „endurskoðandi“ sem sjálfstætt starfsheiti.

Hugtakið endurskoðun

Þegar fjallað er um hugtakið endurskoðun telur ráðuneytið það lykilatriði að taka tillit til þess að um endurskoðun gilda sérstakir alþjóðlegir endurskoðunarstaðlar sem verða innleiddir í íslensk lög að einhverjum tíma liðnum. Þessum stöðlum er ætlað að stuðla að því að framkvæmd endurskoðunar sé með þeim hætti að hún leiði til rökstuddrar niðurstöðu sem fram kemur í áritun endurskoðenda á reikningsskil og hinir margvíslegu hagsmunaaðilar geta reitt sig á. Markmið endurskoðunar er að gæta almennra fremur en sértækra hagsmuna notenda reikningsskila. Um annars konar endurskoðun gilda ekki slíkir staðlar.

Það er villandi að fjalla um stjórnsluendurskoðun og umhverfisendurskoðun í þessu sambandi en þessi tegund endurskoðunar (eins og það hefur verið kallað) lýtur engum slíkum leiðbeinandi reglum eins og gilda um endurskoðun fjárhagsupplýsinga. Miklu eðlilegra væri að tala um „úttekt“ í því sambandi.

Ef ekki þykir mögulegt að takmarka notkunina á hugtakinu „endurskoðun“ eins og lagt er til í frumvarpinu telur ráðuneytið nauðsynlegt að kveða á um að ekki sé heimilt að nota hugtakið „endurskoðun“ án takmörkunar.

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/2880
komudagur 17.5.2008

Minnisblað

Efni: Breytingar á frumvarpi til laga um endurskoðendur og frumvarpi til breytinga á lögum um ársreikninga.

Til: Efnahags- og skattanefndar

Frá: Tekju- og lagaskrifstofu

I.

Á fundi efnahags- og skattanefndar á föstudaginn sl. var farið yfir athugasemdir sem borist höfðu vegna frumvarps til laga um endurskoðendur og frumvarps um breytingu á lögum um ársreikninga. Í frumvarpi til laga um endurskoðendur er lagt til að lífeyrissjóðir teljist vera „eining tengd almannahagsmunum“ líkt og félög með skráð verðbréf í kauphöll, lánastofnanir og váttryggingafélög, sbr. 7. tölul. 1. gr. frumvarpsins. Landssamtök lífeyrissjóða hafa lýst yfir andstöðu við að lífeyrissjóðir verði skilgreindir sem eining tengd almannahagsmunum. Hér verður gerð grein fyrir helstu röksemdum ráðuneytisins.

II.

Lagðar eru ríkari skyldur á aðila sem skilgreindir eru sem einingar tengdar almannahagsmunum og endurskoðendur eða endurskoðunarfyrtæki þeirra en annarra eininga sem ekki falla undir þessa skilgreiningu. Þessar skyldur miða fyrst og fremst að því að tryggja sérstaklega að endurskoðun þessara eininga sé framkvæmd af hlutlausum og áreiðanlegum endurskoðanda.

Við einingar tengdar almannahagsmunum skulu starfa endurskoðunarnefndir sem hafa m.a. það hlutverk að hafa eftirlit með gerð ársreiknings og samstæðureiknings, meta óhæði viðkomandi endurskoðanda og setja fram tillögu um val á endurskoðanda. Í einingum tengdum almannahagsmunum skal tillaga stjórnar um tilnefningu endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis byggjast á tilmælum frá endurskoðunarnefndinni. Jafnframt eru lagðar ríkari skyldur á endurskoðendur þessara eininga sem miða að því að tryggja óhæði þeirra og þeim gert að taka sér hlé frá endurskoðun viðkomandi einingar í a.m.k. tvö ár á hverju sjö ára tímabili.

III.

Landssamtök lífeyrissjóða hafa bent á að í lögum og í reglum nr. 687/2001, um endurskoðunardeildir og eftirlitsaðila lífeyrissjóða, séu ströng ákvæði um eftirlit og endurskoðun lífeyrissjóða. Að mati ráðuneytisins er hvorki í lögum né reglum kveðið á um samskonar eftirlit með endurskoðun lífeyrissjóða og það sem lagt er til að endurskoðunarnefndin annist. Framangreindar reglur nr. 687/2001 fjalla fyrst og fremst um innri endurskoðun en fjalla t.d. ekki um val á endurskoðanda eða óhæði hans.

Jafnframt benda Landssamtökin á að Fjármálaeftirlitið hafi eftirlit með að starfsemi lífeyrissjóða sé í samræmi við ákvæði lífeyrissjóðslaganna, reglugerða og reglna settra samkvæmt þeim. Í þessu sambandi bendir ráðuneytið á að allar einingar tengdar

almannahagsmunum, eins og þær eru skilgreindar í 7. tölul. 1. gr. frumvarps til laga um endurskoðendur, eru undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins.

IV.

Með frumvarpinu er leitast við að tryggja sérstaklega áreiðanleika reikningsskila eininga tengdra almannahagsmunum vegna þjóðfélagslegs mikilvægis þessara eininga. Ráðuneytið telur æskilegt að þessar reglur taki til lífeyrissjóða enda gegna þeir afar mikilvægu hlutverki í þjóðfélaginu. Tryggingafélög og einingar sem taka við innlánnum frá almenningi falla undir það að vera einingar tengdar almannahagsmunum. Hlutverk lífeyrissjóða getur í vissum tilvikum verið nokkuð líkt tryggingafélögum þar sem byggt er á samtryggingarsjónarmiðum. Lífeyrissjóðir geta boðið upp á séreignasparnað og með þeim hætti taka þeir í vissum skilningi við innlánnum frá almenningi til ávöxtunar.

Með hliðsjón af framangreindu leggur ráðuneytið til að hugtakið eining tengd almannahagsmunum taki til lífeyrissjóða í samræmi við frumvarp til laga um endurskoðendur.

Frumvarp til laga um endurskoðendur

Kynning fyrir efnahags- og skattanefnd
29. apríl 2008

Forsaga frumvarpsins

- 8. félagatilskipun ESB samþykkt 17. maí 2006.
  - Kallaði á umfangsmiklar breytingar á núgildandi lögum um endurskoðendur
- Haustið 2006 skipaði ráðherra nefnd sem var falið að setja fram tillögur að innleiðingu tilskipunarinnar.
- Frumvarp lagt fram vorið 2008.

8. félagatilskipun

- Setur lágmarkskröfur um þær reglur sem gilda um endurskoðun og endurskoðendur
- Ýmis ákvæði tilskipunarinnar ganga töluvert lengra en ákvæði núgildandi laga t.d. hvað varðar eftirlit með starfsemi endurskoðenda, óhæði, endurmenntun o.fl.
- Markmið tilskipunarinnar er að endurskoðun innan EES-svæðisins verði samskonar.

Réttindi til endurskoðunarstarfa

- Sambærilegar kröfur og í núgildandi lögum
  - Lögráða, með forræði á búi sínu og óflekkað mannorð
  - Meistaránám í endurskoðun
  - Standast sérstakt próf og með 3. ára starfsreynslu
  - Starfsábyrgðartrygging
- Endurskoðandi skal leggja inn réttindi uppfylli hann ekki þessi skilyrði => ábyrgðin er endurskoðandans
- Endurskoðendur frá öðrum ríkjum ESB geta starfað sem endurskoðendur hér á landi ef þeir standast hæfnispróf í lögum og reglum sem tengjast störfum endurskoðenda
  - Hæpið að setja ítarlegri kröfur

Endurskoðunarfyrirtæki

- Endurskoðendur geta stofnað félag um rekstur endurskoðunarfyrirtækis
- Meirihluti atkvæðisréttar skal vera í höndum endurskoðenda eða endurskoðunarfyrirtækis innan EES
  - Engar sérstakar kröfur til annarra eigenda
- Skráð í opinbera skrá
- Endurskoðunarfyrirtæki skal hafa formlegt gæðakerfi

Skrá yfir endurskoðendur

- Ráðuneytið birtir opinbera skrá yfir endurskoðendur og endurskoðunarfyrirtæki sem hafa réttindi til endurskoðunarstarfa.
- Allir sem eru á skránni fá ákv. númer.
- Öðrum en þeim sem fengið hafa skáningu er óheimilt að nota orðin endurskoðandi eða endurskoðun.
  - Undanþegnir þessu eru innri endurskoðendur

Próf og prófnefnd

- Prófnefnd skipuð af endurskoðendaráði.
  - Í dag skipar ráðherra prófnefnd.
- Prófraunin tekur til þeirra greina bóknáms og verkmenntunar sem helst varðar endurskoðendur og störf þeirra.

Endurmenntun

- Endurskoðendur skulu sækja endurmenntun og viðhalda fræðilegri þekkingu sinni
- FLE annast skráningu endurmenntunareininga
- Kröfurnar verðar í raun svipaðar og eru í dag en ákvæði frumvarpsins verða ítarlegri og fyllri en í núgildandi lögum.

Alþjóðlegir endurskoðunarstaðlar

- „*Aðildarríki skulu krefjast þess að endurskoðendur og endurskoðunarfyrtæki annist lögboðna endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla sem framkvæmdastjórnin samþykkir...*“
- Endurskoðun skal framkvæma í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og alþjóðlega staðla um gæðaeftirlit sem teknir hafa verið upp í íslenskan rétt

Siðareglur

- Í tilskipuninni eru ítarleg ákvæði um siðareglur
- Með frumvarpinu er lagt til að FLE setji siðareglur sem endurskoðendur skulu fylgja að fenginni staðfestingu ráðherra á reglunum.
  - IFAC Code of Ethics

Félag löggiltra endurskoðenda

- Skylduaðild endurskoðenda að FLE
- Meðal lögbundinna verkefna FLE verða:
  - Að setja siðareglur fyrir endurskoðendur
  - Að hlutast til um að reglulega séu haldin námskeið sem fullnægja kröfum um endurmenntun
  - Að halda skrá yfir endurmenntun endurskoðenda
  - Að annast gæðaeftirlit með störfum endurskoðenda
  - Að halda skrá yfir gildandi starfsábyrgðartryggingu endurskoðenda
  - Að halda skrá yfir þá starfsmenn sem eru í starfsþjálfun

Endurskoðendaráð

- Lagðar eru til töluverðar breytingar á endurskoðendaráði
- Hlutverk endurskoðendaráðs er að hafa eftirlit með því að endurskoðendur og endurskoðunarfyrtæki ræki störf sín í samræmi við ákvæði laganna.
  - Sérstaklega skal endurskoðendaráð fylgjast með:
    - Að endurskoðandi uppfylli skilyrði til löggildingar
    - Endurmenntun endurskoðenda og reglulegu gæðaeftirliti
    - Að til staðar séu siðareglur og endurskoðunarstaðlar

Endurskoðendaráð

- Úrskurðar í ágreiningsefnum sem lúta að störfum endurskoðenda. Getur tekið mál til meðferðar að eigin frumkvæði
- Ef endurskoðendaráð telur sýnt að endurskoðandi hafi í störfum sínum brotið gegn lögum um endurskoðendur getur það veitt aðila áminningu eða lagt til réttindasviptingu við ráðherra
- Ákvarðanir endurskoðendaráðs sæta ekki stjórnsýslukæru

Óhæði

- Endurskoðandi skal vera óháður viðskiptavini sínum, bæði í reynd og ásýnd
- Ekki taka að sér verkefni sem vekja efa um óhæði hans hjá vel upplýstum 3. aðila
- Við mat á óhæði skal endurskoðandi fylgja ákvæðum siðareglna FLE
- Þegar skipt er um endurskoðenda skal fráfarandi endursk. upplýsa þann sem tekur við um ástæður fyrir starfslokum og veita honum aðgang að öllum gögnum sem máli skipta um viðkomandi fyrirtæki

Óhæði (einingar tengdar almannahagsm.)

- Auknar kröfur um óhæði v. endurskoðunar eininga tengdum almannahagsmunum
  - Íslensk félög sem hafa verðbréf skráð á markað, lífeyrissjóðir, lánastofnanir, váttryggingafélög
- Á hverju ári skal endurskoðandi staðfesta óhæði skriflega við endurskoðunarnefnd viðkomandi fyrirtækis, greina sérstaklega frá aukþjónustu sem veitt er o.fl.
- Endurskoðanda er ekki heimilt að bera ábyrgð á endurskoðun þeirra samfellt lengur en í 7 ár
- Ekki heimilt að taka við lykilstjórnunarstöðu hjá viðkomandi félagi fyrr en a.m.k. 2 ár eru liðin frá því hann tók þátt í endurskoðun fyrirtækisins

Gæðaeftirlit

- Endurskoðendur og endurskoðunarfyrirtæki skulu sæta gæðaeftirliti eigi sjaldnar en á sex ára fresti
- Gæðaeftirlit skal fara fram á þriggja ára fresti hjá þeim sem annast endurskoðun eininga tengdum almannahagsmunum
- Endurskoðendaráð birtir árlega upplýsingar um heildarniðurstöður gæðaeftirlitsins

Önnur ákvæði

- Brottfall endurskoðunarréttinda
  - Réttindin falla niður ef viðkomandi fullnægir ekki skilyrðum til löggildingar
  - Að tillögu endurskoðendaráðs
- Skýrsla um gagnsæi
  - Þeir sem hafa með höndum endurskoðun eininga tengdum almannahagsm. skulu árlega birta skýrslu um gagnsæi á vefsetri sínu
- Þagnarskylda
  - Ítarleg ákvæði sem taka til endurskoðenda, eftirlitsaðila o.fl.

Frumvarp til laga um endurskoðendur

Kynning fyrir efnahags- og skattanefnd
29. apríl 2008

Frumvarp til laga um breyting á lögum nr. 3/2006, um áreikninga

Kynning fyrir efnahags- og skattanefnd
29. apríl 2008

Forsaga frumvarpsins

- Miðar að koma til framkvæmda þeim þáttum 8. félagatilskipunar sem ekki eru teknir upp í frumvarp til nýrra heildarlaga um endurskoðendur.

Endurskoðunarnefnd

- Við einingu tengda almannahagsmunum skal starfa endurskoðunarnefnd.
  - Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á skipun hennar.
  - Nefndarmenn skulu vera óháðir endurskoðenda
    - Meirihluti skal einnig vera óháður einingunni
  - Framkvæmdastjóri skal ekki sitja í nefndinni
    - Geta þó verið stjórnarmenn

Endurskoðunarnefnd

- Markmiðið er að tryggja að val á endurskoðenda og endurskoðunin sé óháð.
- Hlutverk nefndarinnar er m.a. að hafa eftirlit með:
  - Vinnuferli reikningskila
  - Virkni innra eftirlits, innri endurskoðun o.fl.
  - Óhæði endurskoðand og endurskoðunarfyrtækis
- Tillaga stjórnar um tilnefningu endurskoðanda skal byggjast á tilmælum frá endurskoðunarnefndinni.

Hagstofa Íslands

Alþingi
Erindi nr. P 135/2235
komudagur. 15.4.2008

14. apríl 2008

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Varðar: Umsögn um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög.

Efnahags- og skattanefnd Alþingis hefur leitað umsagnar Hagstofu Íslands um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög.

Hagstofan álitur að efni frumvarpsins tengist ekki verksviði hennar á beinan hátt og umsögn um það sé því ekki á færi hennar.

Virðingarfyllst

Ólafur Hjálmarsson
hagstofustjóri

Alþingi
Erindi nr. P 135/2390
komudagur 28.4.2008

NASDAQ OMX^{SM}

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 25.04.2008
Tilvísun 111
ÁSK

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál.

Vísað er til bréfs efnahags- og skattanefndar Alþingis frá 10. apríl sl. þar sem óskað er umsagnar Kauphallarinnar um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög.

Kauphöllin gerir ekki athugasemd við frumvarpið.

Virðingarfyllst,

Arnína st. k.
Arnína Steinunn Kristjánsdóttir,
lögfræðingur.

The Nordic Exchange

KAUPHÖLL ÍSLANDS ICELAND STOCK EXCHANGE. Laugavegur 182. IS- 105 Reykjavík. ICELAND. Sími/Tel. +354 525 2800. Fax +354 525 2888.
Kt./Id.no 681298-2829. www.omxgroup.com

EFFICIENT SECURITIES TRANSACTIONS

RÍKISENDURSKOÐUN

Skúlagötu 57, 105 Reykjavík IS-Iceland.

Alþingi
Erindi nr. P 135/2497
komudagur 5.5. 2008

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Dagsetning
28. apríl 2008

Tilvísun
A-9
LÖ/bb

Vísað er til erindis efnahags- og skattanefndar Alþingis, dags. 10. apríl sl., þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög. Meginviðfangsefni frumvarpsins er að koma til framkvæmda tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/43/EB um lögboðna endurskoðun ársreikninga og samstæðureikninga.

Ríkisendurskoðun hefur farið yfir frumvarpið og gerir eftirfarandi athugasemdir við það:

Við 1. gr.

A. Hugtakið endurskoðandi

Í ofangreindri tilskipun er talað um „statutory auditor“ (þ.e. löggiltur endurskoðandi) en ekki „auditor“ eingöngu. Með þessu sýnist Evrópusambandið a.m.k. óbeint viðurkenna að til séu annars konar endurskoðendur en þeir sem sérhæft hafa sig í því að votta áreiðanleika reikningsskila. Í Danmörku er t.d. talað um „statsautoriserede revisor“ og „registrerede revisor“.

Rétt er að benda á að á síðustu áratugum hafa fleiri tegundir endurskoðunar en hefðbundin fjárhagsendurskoðun rutt sér til rúms hérlendis. Þannig er t.d. í lögum um Ríkisendurskoðun nr. 86/1997 nefndar tvær tegundir endurskoðunar þ.e. stjórnsluendurskoðun og umhverfisendurskoðun. Til viðbótar mætti nefna endurskoðun upplýsingakerfa. Þessar tegundir endurskoðunar krefjast oftar en ekki annarrar sérþekkingar en þeirrar sem „endurskoðendur“ búa yfir. Leggja verður ríka áherslu á í þessu sambandi að endurskoðendur (statutory auditors) skv. skilgreiningu frumvarpsins eru fyrst og síðast sérfræðingar í vottun áreiðanleika reikningsskila. Tryggt á að vera að þeir búi yfir yfirgripsmikilli og fullnægjandi þekkingu á reikningsskila-stöðlum og beitingu þeirra. Það sama gildir ekki endilega um aðrar tegundir endurskoðunar. Loks skal vakin athygli á því að í frumvarpinu er ekki lagst gegn notkun á heitinu „innri endurskoðandi“, sbr. 6. mgr. 4. gr.

Með vísan til þess sem að ofan segir og athugasemda við hugtakið endurskoðun hér á eftir er lagt til að í stað orðsins „endurskoðandi“ í framvarpinu komi „löggiltur endurskoðandi“.

B. Hugtakið endurskoðun

Í frumvarpinu er endurskoðun skilgreind svo:

„Óháð og kerfisbundin öflun gagna og mat á þeim í þeim tilgangi að láta í ljós rökstutt og faglegt álit endurskoðanda um áreiðanleika þeirra og framsetningu í samræmi við lög, settar reikningskilareglur eða önnur skilyrði sem fram koma í álitargerðinni.“

Innan þessara skilgreiningar sýnist rúmast bæði hefðbundin fjárhagsendurskoðun og ýmsar úttektir á sviði stjórnisýsluendurskoðunar. Hins vegar er ljóst að hugtakið „statutory audit“ samkvæmt tilskipun Evrópusambandsins er þrengra. Í henni segir að „statutory audit“ *means an audit of annual accounts or consolidated accounts insofar as required by Community law.*” Að mati Ríkisendurskoðunar er í tilskipuninni í raun einungis verið að fjalla um fjárhagsendurskoðun og því þykir henni tillagan í frumvarpinu full við. Af þessum sökum er lagt til að hugtakið endurskoðun verði skilgreint á þessa leið:

„Óháð og kerfisbundin öflun gagna í tengslum við endurskoðun reikningsskila og samstæðureikningsskila og mat á þeim í þeim tilgangi að láta í ljós rökstutt og faglegt álit endurskoðanda um áreiðanleika þeirra og framsetningu í samræmi við lög um ársreikninga, settar reikningskilareglur eða önnur skilyrði sem fram koma í álitargerðinni.“

Til viðbótar skal þess getið að æskilegt væri að hugtakið „non-practitioner“ verði skilgreint í lögnum. Það er skilgreint á eftirfarandi hátt í tilskipuninni:

„non-practitioner“ means any natural person who, for at least three years before his or her involvement in the governance of the public oversight system, has not carried out statutory audits, has not held voting rights in an audit firm, has not been a member of the administrative or management body of an audit firm and has not been employed by, or otherwise associated with, an audit firm.

Hér er um mikilvægt ákvæði að ræða sem ætlað er til þess að tryggja sjálfstæði og óháði endurskoðendaráðs. Þessi skilgreining tengist m.a. lokamálslið 14. gr. frumvarpsins en þar er mælt svo fyrir að meirihluti endurskoðendaráðs skuli skipaður „...öðrum en þeim sem hafa starfað við endurskoðun á síðustu þremur árum.“ Hvorki í greininni sjálfri né athugasemdum við hana er að finna frekari skýringar á hvað í þessu skilyrði felist.

C.

Með vísan til þess að í 6. mgr. 4. gr. frumvarpsins er vikið að heitinu „innri endurskoðandi“ mætti að ósekju skilgreina bæði það hugtak og hugtakið „innri endurskoðun“ í frumvarpinu. Til fróðleiks má nefna að hefðbundin verkefni innri endurskoðenda eru m.a. eftirfarandi:

- Að kanna hvort stjórnendur og aðrir starfsmenn fyrirtækis fari eftir lögum, reglugerðum og ákvörðunum sem gilda um starfsemi þess.
- Að kanna hvort og þá hvernig fylgt er stefnu, skipulagi, áætlunum og verklagsreglum sem samþykktar hafa verið af stjórn og stjórnendum fyrirtækis.
- Að hafa eftirlit með því að fyrir liggja uppfærðar handbækur, verklagsreglur, verklýsingar, myndrænir verkferlar um starfsemi fyrirtækisins og heimildir til að skuldbinda það

- Að hafa umsjón með því að alltaf liggi fyrir heildstæð öryggisstefna um alla starfsemi fyrirtækisins.
- Að leggja mat á áhættugreiningu í starfseminni og kanna virkni áhættustýringar. Hún skoðar hvort áhættuþættir séu nægilega vel skilgreindir og hvort brugðist sé við þeim með viðeigandi hætti.

Við 4. gr.

Í 5. mgr. 4. gr. frumvarpsins segir m.a.:

„Öðrum en endurskoðendum og endurskoðunarfyrirtækjum skv. 1. mgr. er ekki heimilt að nota orðin endurskoðandi eða endurskoðun í starfs- eða firmaheiti sínu. Þá er óheimilt að vekja þá trú að aðili sé endurskoðandi ef hann er það ekki, sbr., með notkun starfsheitis, firmanafns eða með öðrum hætti...“

Orðin „eða með öðrum hætti“ í lokamálslið ofangreindrar málsgreinar sýnist mega túlka þannig að þeir sem ekki eru löggiltir endurskoðendur geti ekki sent frá sér skýrslur eða greinargerðir, sem kenndar væru við „endurskoðun“. Ekki verður komið auga á að þetta ákvæði sé komið úr nefndri tilskipun Evrópusambandsins. Umfjöllunarefni hennar eins og áður er vikið að einungis ein tegund endurskoðunar þ.e. „statutory audit“. Tilskipunin sem slík setur engar hömlur á aðrar tegundir endurskoðunar.

Verði þetta ákvæði að lögum kemur upp vafi um hvort heimilt sé að nota framvegis hugtök á borð við „stjórnsýsluendurskoðun“ og „umhverfisendurskoðun“ en bæði þessi hugtök er að finna í lögum um Ríkisendurskoðun eins og áður er getið. Þá er „endurskoðun upplýsingakerfa“ nokkuð þekkt hugtak. Verði frumvarpið að lögum óbreytt kann notkun framangreindra hugtaka að vekja hjá einhverjum þá tiltrú að um afrakstur af vinnu fjárhagsendurskoðenda (statutory auditors) sé að ræða þó svo sé oftast en ekki alls ekki raunin.

Við 5. gr.

Rétt þykir að vekja athygli á því að ákvæði 9. gr. tilskipunarinnar er ekki að finna í frumvarpinu en hún felur í sér heimild til þess að undanþyggja þá, sem þegar hafa lokið háskólaprófi í greinum er varða endurskoðendur og störf þeirra, til þess að þreyta próf samkvæmt þessari grein. Telja verður fullkomlega óeðlilegt að þeir, sem hafa staðist próf í viðurkenndum háskólum í greinum tengdum endurskoðun sé gert að þreyta próf í sömu námsgrein á ný fyrir prófanefnd endurskoðenda samkvæmt þessari grein.

Við 6. gr.

Samkvæmt 3. mgr. 6. gr. frumvarpsins skal endurskoðandi fyrir 15. janúar ár hvert senda Félagi löggiltra endurskoðenda staðfestingu um að hann hafi gilda starfsábyrgðartryggingu.

Einn megintilgangur tilskipunar Evrópusambandsins er að koma á opinberu eftirliti með löggiltum endurskoðendum (system of public oversight). Því sýnist æskilegra að

formlegt vald í þessu efni sé á könnu opinbers eftirlitsaðila á borð við endurskoðendaráð, sbr. V. kafla frumvarpsins, en ekki fagfélags.

Við 12. gr.

Samkvæmt 1. mgr. 12. gr. frumvarpsins *skulu* endurskoðendur hafa með sér fagfélag sem nefnist Félag löggiltra endurskoðenda og er endurskoðendum skylt að vera félagsmenn. Af þessu tilefni þykir aðeins rétt að minna á að stefnur og straumar á þessu réttarsviði á liðnum árum hafa verið á þá leið að veigamikil rök þurfi að búa að baki áformum um að afnema meginregluna um að engan megi skylda til aðildar að félagi. Nægir í því efni að vísa til 2. mgr. 74. gr. stjórnarskrárinnar og viðhorfa mannréttindadómstóls Evrópu. Að mati Ríkisendurskoðunar vantar nokkuð upp á fullnægjandi rökstuðning fyrir þessari breytingu í greinargerð frumvarpinu.

14. gr.

Í 2. mgr. 14. gr. segir „Skal formaður fullnægja skilyrðum til að vera skipaður í embætti héraðsdómara.“ ekki er gerð krafa um að formaður skuli vera lögfræðingur í tilskipun Evrópusambandsins. Ríkisendurskoðun er sammála því að mikilvægt sé að a.m.k. einn af fulltrúum í endurskoðunarráði sé löglærður. Hins vegar telur Ríkisendurskoðun að ekki eigi að binda það skilyrði við formann ráðsins. Í endurskoðunarráði þarf að vera mikil fagþekking þannig að sátt ríki um störf þess.

15. gr.

Í 2. mgr. segir m.a. „Endurskoðendaráð skal sérstaklega fylgjast með.“ Orðin „fylgjast með“ sýnist ekki nægilega nákvæm þýðing á „ultimate responsibility“ (sbr. 4. töluliður 32. greinar tilskipunarinnar.)

„4. The system of public oversight shall have the ultimate responsibility for the oversight of:

(a) the approval and registration of statutory auditors and audit firms;

(b) the adoption of standards and professional ethics, internal quality control of audit firms and auditing, and

(c) continuing education, quality assurance and investigative and disciplinary systems.“

Lagt er til að þetta verði orðað með eftirfarandi hætti: „Endurskoðendaráð ber endanlega ábyrgð á:

Við 18. gr.

Í síðustu málsgrein 18. gr. er gert ráð fyrir 50.000 kr. gjaldtöku vegna starfa endurskoðendaráðs. Í greininni er ekki gert ráð fyrir neinni undanþágu frá gjaldskyldu. Að mati Ríkisendurskoðunar væri ómaksins vert að fram komi í frumvarpinu eða gögnum því tengdu, t.d. væntanlegu nefndarálit, að gjaldskyldan nái aðeins til þeirra sem eru

með virk réttindi, sbr. 4. gr., þ.e. sérhver löggiltur endurskoðandi, sem starfar við endurskoðun.

Við 19. gr.

Í 19. gr. frumvarpsins sýnist vanta nokkur mikilvæg fyrirmæli úr 2. tölulið 22. gr. tilskipunarinnar. Þessi töluliður hljóðar svo: (Á ísl. ef búið er að þýða hann.)

„2. Member States shall ensure that a statutory auditor or an audit firm shall not carry out a statutory audit if there is any direct or indirect financial, business, employment or other relationship — including the provision of additional non-audit services — between the statutory auditor, audit firm or network and the audited entity from which an objective, reasonable and informed third party would conclude that the statutory auditor's or audit firm's independence is compromised. If the statutory auditor's or audit firm's independence is affected by threats, such as self-review, self-interest, advocacy, familiarity or trust or intimidation, the statutory auditor or audit firm must apply safeguards in order to mitigate those threats. If the significance of the threats compared to the safeguards applied is such that his, her or its independence is compromised, the statutory auditor or audit firm shall not carry out the statutory audit.

Member States shall in addition ensure that, where statutory audits of public-interest entities are concerned and where appropriate to safeguard the statutory auditor's or audit firm's independence, a statutory auditor or an audit firm shall not carry out a statutory audit in cases of self-review or selfinterest.”

Tekið skal fram að með „Non-audit services“ er átt við alls konar ráðgjöf og aðra þjónustu endurskoðanda en þá sem telst vera bein endurskoðun reikningsskila. Hætta á „self-review“ er t.d. til staðar þegar endurskoðendur aðstoða fyrirtæki við uppgjör, t.d. mat á ýmiss konar skuldbindingum s.s. skattskuldbindingum, ábyrgðarskuldbindingum, afskriftum og afföllum viðskiptakrafa o.s.frv. Til bóta væri að mælt væri með skýrum hætti um þessi atriði í lögnum til að girða fyrir ágreining.

Um 21. gr.

Í 1. mgr. 21. gr. er mælt svo fyrir að þóknun fyrir endurskoðun skuli við það miðuð að hún geri endurskoðanda kleift að komast að rökstuddri niðurstöðu í samræmi við þær faglegu kröfur, sem settar eru fram í lögum þessum og gilda almennt um störf endurskoðanda. Rétt þykir að vekja athygli á því að þetta ákvæði er ekki ættað úr tilskipun Evrópusambandsins. Ekki er að fullu ljóst hver tilgangurinn að baki þessari leiðbeiningu um hvernig ákvarða skuli þóknun er. Ætla verður að þóknun fyrir endurskoðun byggji að jafnaði á samkomulagi milli endurskoðanda og kaupenda þjónustunnar rétt eins og í öðrum viðskiptum.

Ef nauðsynlegt þykir að lögfesta leiðbeiningu um ákvörðun þóknunar mætti hún að mati Ríkisendurskoðunar að ósekju vera almennari. Til hliðsjónar má benda á ákvæði 24. gr. laga nr. 77/1998 um lögmenn en þar segir að „lögmanni sé rétt að áskilja sér hæfilegt endurgjald fyrir störf sín og skal umbjóðanda hans eftir því sem unnt er gert ljóst hver það gæti orðið í heild sinni.“ Minnt skal á að ef endurskoðandi hefur á einhvern hátt verið hindraður við vinnu sína hvort sem um er að ræða fjárhagslegar takmarkanir eða aðrar, þá hefur hann alltaf möguleika á því að geta þess í áritun sinni að hömlur hafi verið settar á vinnu hans.

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

Alþingi
Erindi nr. P 135/2470
komudagur 2.5.2008

Reykjavík 30. apríl 2008

Tilvísun: 2008040142

50.03

Tilvísun yðar: Þskj. 827 - 526. mál

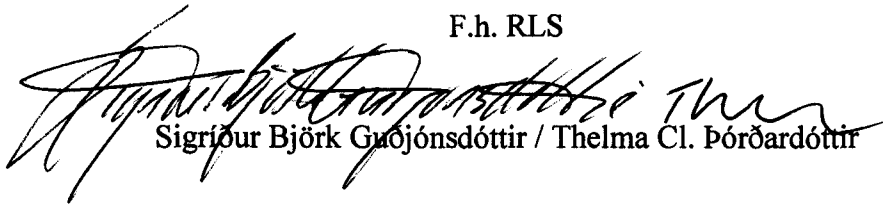
Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og skattanefnd
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Umsögn ríkislögreglustjóra

Embætti ríkislögreglustjóra vísar til bréfs efnahags- og skattanefndar Alþingis, dags. 10. apríl sl., þar sem farið er fram á umsögn um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur heildarlög.

Ríkislögreglustjóri gerir ekki athugasemd við lagafrumvarpið.

F.h. RLS

Sigríður Björk Guðjónsdóttir / Thelma Cl. Þórðardóttir

Alþingi, efnahags- og skattanefnd
vt. Eiríkur Áki Eggertsson
nefndarritari
Austurstræti 8
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 23. apríl 2008 02-2008040836
T-ums 13/08

**Umsögn um frumvarp til laga um endurskoðendur - 526. mál - EES-reglur,
heildarlög**

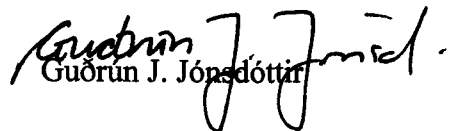
Ríkisskattstjóri hefur þann 14. apríl 2008 mótttekið bréf yðar dagsett 10. sama mánaðar þar sem farið er fram á að embættið veiti umsögn um frumvarp til laga um endurskoðendur - 526. mál.

Með frumvarpinu er ætlað að koma til framkvæmda hér á landi tilskipun Evrópuþingsins og -ráðsins 2006/43/EB frá 17. maí 2006, um lögboðna endurskoðun ársreikninga og samstæðureikninga, um breytingu á tilskipun ráðsins 78/660/EBE og 83/349/EBE og um niðurfellingu á tilskipun ráðsins 84/253/EBE, eða 8. félagatilskipuninni.

Ríkisskattstjóri fagnar þessu frumvarpi og telur að með lögfestingu þess yrði tekið stórt skref til samræmingar á kröfum um lögboðna endurskoðun. Þá er ljóst að skyldur endurskoðenda eru skýrðar og áhersla lögð á að tryggja óhlutdrægni þeirra. Að öðru leyti telur ríkisskattstjóri ekki ástæðu til að gera athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst
f. h. ríkisskattstjóra

Guðmundur Guðbjarnason

Guðrún J. Jónsdóttir

Til nefndasviðs Alþingis, efnahags- og skattanefndar
Frá Samtökum fjárfesta, Vilhjálmur Bjarnason GSM 895 6280

Alþingi
Erindi nr. P 135/2273
komudagur 17.4.2008

Pingmál 526 og 527

Samtök fjárfesta gera ekki athugasemdir við fúmvörp til laga um endurskoðendur og frumvarp til laga um breyting á lögum nr 3/2006 um ársreikninga.

Með vinsemi og virðingu,

Vilhjálmur Bjarnason framkvæmdastjóri
Samtaka fjárfesta

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/2496
komudagur 5.S. 2008

SFF
SAMTÖKFJÁRMÁLAFYRIRTÆKJA
Icelandic Financial Services Association

Reykjavík 29. apríl 2008

Efnahags- og skattanefnd Alþingis
Nefndasvið
150 Reykjavík

Varðar: Umsögn um frv. til l. um ársreikninga (527. mál) og frv. til l. um endurskoðendur (526. mál).

SFF hafa fengið til umsagnar framangreint frumvörp. Samtökin vilja koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum vegna þeirra.

Endurskoðunarnefndir

Í 7. tölul 1. gr. frumvarps til laga um endurskoðendur er sett fram skilgreining á hugtakinu „eining tengd almannahagsmunum“. Samkvæmt skilgreiningunni falla undir þetta hugtak lögaðilar með skráð lögheimili hér á landi sem hafa verðbréf sín skráð á skipulegum verðbréfamarkaði á EES-svæðinu, bankar og sparisjóðir auk annarra láanafyrirtækja, váttryggingafélög og lífeyrissjóðir.

Í 2. gr. frumvarps til laga um ársreikninga segir að við einingu tengda almannahagsmunum skuli starfa endurskoðunarnefnd, skipuð þremur mönnum hið minnsta. Nefndarmenn skulu vera óháðir endurskoðanda einingarinnar og meirihluti nefndarmanna skal jafnframt vera óháður einingunni.

SFF benda á að ekki er skýrt samkvæmt frumvarpinu hvað felst nákvæmlega í því orðalagi að vera „óháður“ einingunni. Sem dæmi má nefna að ekki er skýrt hvort að aðili teljist háður einingunni ef hann á tiltekinn eignarhlut í einingunni, hann er á launaskrá hjá einingunni, vinnur sem verktaki/ráðgjafi fyrir eininguna eða er tengdur slíkum einstaklingi fjölskylduböndum. Þessi óskýrleiki gerir það að verkum að afar erfitt verður fyrir umrædda aðila að vinna eftir þeim reglum sem settar eru fram í frumvarpinu varðandi skipun endurskoðunarnefnda. SFF leggja til að í frumvarpinu verði skilgreint hvað felst í hugtakinu „óháður“ einingunni.

Þá telja SFF ákvæði 2. gr. um skipun endurskoðunarnefndar nokkuð íþyngjandi fyrir fyrrgreinda aðila (einingar tengdar almannahagsmunum) og benda á að ástæða er til tryggja að með lagasetningunni sé ekki gengið lengra en ákvæði 8. félagatilskipunar EB skylda aðildarríki EES til að gera. Þetta virðist vera raunin í einhverjum tilvikum. T.d. segir í 41. gr. tilskipunarinnar að a.m.k. einn meðlimur endurskoðunarnefndar skuli vera óháður einingunni en ekki meirihluti nefndarmanna eins og segir í frumvarpinu. SFF leggja því til að dregið verði úr kröfum frumvarpins um óháði nefndarmanna þannig að nægilegt sé að einn nefndarmaður sé óháður einingunni.

SFF leggja ríka áherslu á að íslensk fjármálafyrirtæki uppfylli þær skyldur sem alþjóðlegar skuldbindingar leggja á herðar þeirra en samtökin vilja undirstrika að vegna umfangs endurskoðunarnefndanna, hlutverks og starfssviðs, er hæpið að smærri fyrirtæki t.d. minni sparisjóðir og önnur minni fjármálafyrirtæki, ráði við að setja á stofn slíkar nefndir. Slíkt væri kostnaðarsamt og myndi íþyngja smærri fyrirtækjum umtalsvert en sum þessara fyrirtækja hafa færri en 10 starfsmenn. Benda má á að smærri fjármálafyrirtæki hafa í vissum tilvikum haft heimildir til undanþágu frá starfrækslu endurskoðunardeildar, samkvæmt ákvæðum í leiðbeinandi tilmæli FME, nr. 4/2003 þar um. Samkvæmt tilmælunum gera þessir aðilar samning um árlega úttekt á innra eftirliti við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila eða við innri endurskoðunardeild móðurfélags fjármálafyrirtækis. Þá er sérstök athygli vakin á síðari málslið 1. mgr. 41. gr. tilskipunarinnar þar sem er gert ráð fyrir að undanþiggja megi fyrirtæki undir tilteknum stærðarmörkum skyldu til að skipa endurskoðunarnefnd. Í samræmi við framangreint leggja SFF til að smá og meðalstór fyrirtæki (t.d. sparisjóðir og önnur minni fjármálafyrirtæki undir tilteknum stærðarmörkum) verði undanskilin þeirri skyldu að hafa endurskoðunarnefnd og geti þess í stað falið stjórn hlutverk endurskoðunarnefndar.

Þá er tiltekið í 6. mgr. 41. gr. tilskipunarinnar að undanþiggja megi ákveðnar einingar tengdar almannahagsmunum því að hafa endurskoðunarnefnd og í staðinn megi fela framkvæmdastjórn eða stjórn hlutverk hennar. Ekki er gert ráð fyrir þessum möguleika í frumvarpinu. Í samræmi við framangreint leggja SFF til að þær einingar sem þar eru nefndar verði undanskilin þeirri skyldu að hafa endurskoðunarnefnd og geti þess í stað falið stjórn hlutverk endurskoðunarnefndar.

Þá benda SFF á að í 1. mgr. 41. gr. tilskipunarinnar er tiltekið að aðildarríki skuli ákveða, væntanlega með lagasetningu, hverja skuli skipa í endurskoðunarnefndir sbr. orðalagið:

„The Member State shall determine whether audit committees are to be composed of non-executive members of the administrative body and/or members of the supervisory body of the audited entity and/or members appointed by the general meeting of shareholders of the audited entity.“

Í frumvarpinu er ekki tilgreint hvernig skipan í endurskoðunarnefnd skuli vera háttáð, heldur er einungis tilgreint í 2. gr. frumvarpsins hverjir beri ábyrgð á að skipa í nefndina. Er í frumvarpinu reyndar gert ráð fyrir að framkvæmdastjóri beri, með stjórn, ábyrgð á skipan í nefndina. Það fyrirkomula að framkvæmdastjóri komi að skipun nefndarinnar væri afar óvenjulegt, vegna eðlis nefndarinnar og markmiða með starfsemi hennar. Nauðsynlegt er að í frumvarpinu sé með skýrari hætti kveðið á um hvernig staðið skuli að skipan í endurskoðunarnefndir og með hliðsjón af stjórnskipulagi íslenskra fyrirtækja leggja SFF til að fyrri leiðin, sem tilskipunin vísar til, verði farin þ.e. að í 2. gr. frumvarpsins komi fram að

í endurskoðunarnefnd skuli skipa stjórnarmenn sem ekki eru jafnframt framkvæmdastjórar í félaginu (e. non-executive) sbr. orðalag í 2. gr. 65. gr laga um hlutafélög.

Hlutverk endurskoðanda samstæðu og hugtakið eftirlitsaðili

Í 10. gr. frumvarps til laga um endurskoðendur segir að endurskoðandi samstæðu skuli tryggja aðgang eftirlitsaðila að vinnugögnum annarra endurskoðenda vegna endurskoðunar annarra eininga innan samstæðunnar. Hugtakið „eftirlitsaðili“ er ekki skilgreint í frumvarpinu og getur textinn í ákvæðinu þar af leiðandi verið villandi. Í þessu samhengi er eingöngu verið að opna fyrir aðgang þess eftirlitsaðila sem ætlað er að fylgjast með störfum viðkomandi endurskoðanda (endurskoðendaráð) sbr. skilgreiningu hugtaksins „competent authority“ í 10. tölulið 2. gr. 8. félagatilskipunar EB. Ekki er átt við aðra eftirlitsaðila svo sem skattyfirvöld, fjármálaeftirlit eða aðra opinbera eftirlitsaðila. Til þess að ekki skapist réttaróvissa um til hvaða eftirlitsaðila er vísað í ákvæðinu er afar mikilvægt að taka af öll tvímæli um að í ákvæðinu sé vísað eingöngu til endurskoðunarráðs en ekki annarra eftirlitsaðila. Það má gera með því að skilgreina hugtakið nákvæmlega í frumvarpinu eða með því að skipta út orðinu „eftirlitsaðili“ og setja í staðinn orðið „endurskoðendaráð“.

Virðingarfyllst,

Jóna Björk Guðnadóttir hdl.

Alþingi
Erindi nr. P 135/2389
komudagur 28.4.2008

21. apríl 2008
SI-40357

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Með bréfi dags. 10. apríl 2008 óskaði efnahags- og skattanefnd Alþingis eftir umsögn Seðlabanka Íslands um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526. mál, EES-reglur, heildarlög.

Seðlabanki Íslands gerir ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst
SEÐLABANKI ÍSLANDS

Davíð Oddsson
formaður bankastjórnar

Eiríkur Guðnason
bankastjóri

SEÐLABANKI ÍSLANDS

KALKOFNSVEGI 1 · 150 REYKJAVÍK

SÍMI: 569 9600 · NETFANG: sedlabanki@sedlabanki.is · BRÉFASÍMI: 569 9605

TOLLSTJÓRINN Í REYKJAVÍK

Alþingi
Erindi nr. P 135/2203
komudagur 14. 3. 2008

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Reykjavík 14. apríl 2008.

Málefni: *Umsögn um frumvarp til laga um endurskoðendur,
526 mál, lagt fyrir 135. löggjafarþing Alþingis 2007 – 2008.*

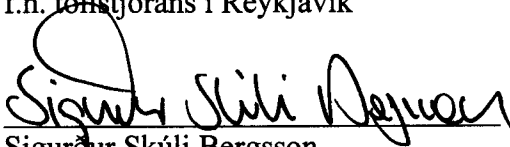
Tollstjórinn í Reykjavík hefur mótttekið erindi Efnahags- og skattanefndar Alþingis dags. 10. apríl sl. þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um endurskoðendur, 526 mál, EES-reglur, heildarlög.

Tilgangurinn með frumvarpinu er að koma til framkvæmda hér á landi tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/43/EB frá 17. maí 2006 um lögboðna ársreikninga og samstæðureikninga.

Einn aðal tilgangur frumvarpsins er að tryggja með betri hætti en áður að fjárfestar og aðrir hagsmunaaðilar geti reitt sig á störf endurskoðenda.

Tollstjórinn í Reykjavík hefur yfirfarið ofnagrent lagafrumvarp og gerir ekki athugasemdir við það.

Virðingarfyllst,
f.h. tollstjórans í Reykjavík

Sigurður Skúli Bergsson
aðstoðartollstjóri

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/2932
komudagur 23.5.2008

HÁSKÓLI ÍSLANDS

VIÐSKIPTA- OG
HAGFRÆÐIDEILD

Efnahags- og skattanefnd Alþingis

Alþingi v/Austurvöll

101 Reykjavík

Reykjavík, 22. maí 2008.

Virðulega Efnahags- og skattanefnd Alþingis

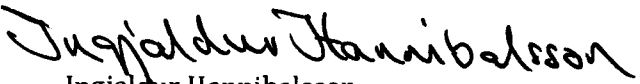
Viðskipta- og hagfræðideild fagnar frumvarpi til laga um endurskoðendur sem nú liggur fyrir Alþingi. Deildin telur það almennt til bóta, einkum og sér í lagi að staðfest skuli að menntun endurskoðenda skuli vera á meistarastigi. Viðskipta- og hagfræðideild hefur nú um nokkurt skeið boðið upp á meistaranám í reikningsskilum og endurskoðun, sem lýkur með M.Acc. gráðu (Master of Accounting and Auditing). M.Acc. námið kemur í stað cand. oecon. náms sem deildin bauð upp á áratugum saman, m.a. sem undirbúning fyrir starf sem löggildur endurskoðandi. Mikill meiri hluti íslenskra endurskoðenda hefur lokið cand. oecon. prófi frá deildinni.

Viðskipta- og hagfræðideild gerir þó alvarlega athugasemd við einn þátt frumvarpsins þ.e. skipan endurskoðendaráðs. Endurskoðendaráð mun skv. frumvarpinu gegna veigamiklu hlutverki, m.a. mun það skera úr um hvaða meistaranám gefur rétt til að þreyta próf til löggildingar í endurskoðun, sbr. 4. lið 2. gr. Jafnframt skipar endurskoðendaráð prófnefnd vegna löggildingarprófsins, sbr. 5. gr.

Í því frumvarpi sem liggur fyrir Alþingi er gert ráð fyrir að Viðskiptaráð tilnefni einn af fimm meðlimum endurskoðendaráðs. Viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands telur það óásættanlegt í ljósi þess að Viðskiptaráð er aðaleigandi og helsti bakhjarl Háskólans í Reykjavík. Háskólinn í Reykjavík hefur nýlega tekið að bjóða upp á meistaranám í reikningshaldi og endurskoðun og er því annar af tveimur háskólum hérlendis sem býður upp á slíkt nám. Viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands telur óásættanlegt að annar af tveimur skólum sem bjóða upp á slíkt nám fái með þessum hætti að koma að mati á meistaranámi vegna löggildingar í endurskoðun og löggildingarprófinu sjálfu. Í 19. gr. er fjallað um óhæði endurskoðandans bæði í reynd og ásýnd, en með þesari skipan í endurskoðunarráð verður ekki annað séð en óhæði þess sé teflt í tvísýnu.

Athugasemd þessi er nokkuð seint fram komin og er beðist velvirðingar á því en viðskipta- og hagfræðideild Háskóla Íslands fékk umrætt frumvarp ekki sent til umsagnar.

Virðingarfyllst,

Ingjaldur Hannibalsson,

forseti viðskipta- og hagfræðideildar

ÞEKKING Á TRAUSTUM GRUNNI

ODDI VIÐ STURLUGÖTU • 101 REYKJAVÍK • SÍMI: 525 4500 • FAX: 552 6806 • HEIMASÍÐA: <http://www.vidskipti.hi.is>

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og skattanefnd
b/t Eiríks Áka Eggertssonar
nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 28. apríl 2008.

Efni: Frumvarp til laga um endurskoðendur (526. mál).

Viðskiptaráð þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreint frumvarp sem miðar að innleiðingu tilskipunar ESB nr. 2006/43/EB um lögboðna endurskoðun ársreikninga og samstæðureikninga.

Viðskiptaráð tekur undir þau sjónarmið ESB að mikilvægt sé að skýrar reglur gildi um störf endurskoðenda. Aukin alþjóðavæðing hefur kallað á aukna samræmingu á sviði endurskoðunar og er alþjóðleg einsleitni nú talin ákjósanleg. Það er því afar mikilvægt að íslensk stjórnvöld leggi sig öll fram við að skapa innlendum endurskoðendafélögum þau skilyrði sem þarf til að þau geti staðið undir síauknum alþjóðlegum kröfum.

Með því að kveða svo á um að endurskoðendum beri að fara eftir alþjóðlegum reikningsskilastöðlum er eðli málsins samkvæmt verið að samræma reikningskil. Slík samræming auðveldar eftirlit og eykur gagnsæi og samanburðarhæfni. Fyrir fyrirtækin sjálf þá leiðir notkun samræmdra reikningsskilareglna innan samstæðna til samræmdari reikningskila, auk þess sem aðgangur að erlendu fjármagni batnar þar sem þekking á alþjóðlegum reikningsskilastöðlum er til staðar hjá erlendum lánastofnunum og fjárfestum.

Í ljósi mikilvægis endurskoðenda fyrir trúverðugleika fjárhagsupplýsinga má velta því upp hvort heimild ársreikningalaga til tilnefningar skoðunarmanna standist nánari skoðun. Þróun undanfarinna ára hefur verið á einn veg – auknar kröfur og aukin ábyrgð endurskoðenda. Það skýtur því skökku við að unnt sé að tilnefna skoðunarmann, þ.e. einhvern með reynslu í bókhaldi og viðskiptaháttum, sem er einskonar ígildi endurskoðanda en ber ekki samskonar ábyrgð né gerðar til hans sambærilegar kröfur.

Eðlilegra væri að fara að fordæmi nágrannaþjóða okkar og undanskilja fyrirtæki undir ákveðnum stærðarmörkun endurskoðunarskyldu. Umfang fyrirtækja er oftast en ekki af þeirri stærðargráðu að full endurskoðun er nær óþörf. Með því að undanskilja slík fyrirtæki væri því verið að efla skilvirkni endurskoðenda sem og að draga úr kostnaði fyrirtækja. Með breytingum af þessu tagi væri enn fremur verið að taka af allan vafa um áreiðanleika áritunar ársreikninga,

þar sem ljóst væri að einungis löggildur endurskoðandi er beittir alþjóðlegum og viðurkenndum reikningsskilastöðlum stóð að baki þeirri áritun.

Viðskiptaráð fagnar því að fá tækifæri til að skipa einstakling til setu í endurskoðendaráði. Hins vegar telur Viðskiptaráð bagalegt að frumvarpið beri ekki með sér nægilegan rökstuðning fyrir þeirri gjaldtöku sem kveðið er á um í 18. gr. þess. Hvort sem markaðurinn stendur straum af kostnaði eftirlitsaðila/stofnanna eða hið opinbera er ávallt mikilvægt að raunhæf fjárhagsáætlun standi að baki því gjaldi sem ætlunin er að innheimta. Viðskiptaráð telur að veita eigi ráðherra heimild til að ákveða gjaldtöku þessa í reglugerð og að í reglugerð þeirri verði kveðið á um gjaldtakan verði að endurspegla raunkostnað vegna starfsemi nefndarinnar og að kveðið verði á um árlega endurskoðun þessarar fjárhæðar.

Viðskiptaráð leggur til að frumvarpið nái fram að ganga.

Virðingarfyllst,

Haraldur I. Birgisson

Haraldur I. Birgisson
Lögfræðingur Viðskiptaráðs